

ТРЕНІНГ

для вчителів

на тему:
«БУЛІНГ»

Мета: повідомлення теми заняття, установка на роботу. Підвищити рівень згуртованості групи, допомогти учасникам краще пізнати один одного та ознайомити учасників з поняттям булінгу.

ПЛАН

1. Привітання учасників.
2. Вправа знайомство «Ім'ячко».
3. Прийняття правил роботи
4. Інформаційне повідомлення «Що таке булінг?»
5. Анкетування на виявлення булінгу в шкільному середовищі.
6. Вправа «Поділись частинкою добра»
7. Рефлексія. Прощання.

1. Привітання учасників.

Тренер. Доброго дня, шановні учасники. Сьогодні ми з вами тут для того, щоб обговорити важливу тему сьогодення, а саме тему насильства та жорстокості серед учнів.

Кожному з нас хоча б раз у житті доводилося зіткнутися з насильством. Воно могло застосовуватися проти вас самих, ви могли бути свідком, або самі ставали тими, хто ображає. Ми поговоримо про насильство та жорстокість, які направлені на одну дитину. Це явище називають булінгом. Сьогодні ми спробуємо зрозуміти що таке булінг.

Сподіваюся вам буде цікаво та пізнавально і ви з користю проведете час.

2. Вправа знайомство «Ім'ячко». (Обладнання: м'яч або м'яка іграшка.)

Тренер. Пропоную познайомитися в такий спосіб. Той, у кого в руках м'ячик, підходить до будь-якого учасника групи, голосно називає своє ім'я ласкаво (наприклад, Леночка), передає м'ячик цій людині і сідає на його місце. Ця людина підходить до іншого і т.д.

Опис гри. У цій вправі учасникам групи потрібно назвати зменшувально-пестливий варіант свого імені (Леночка, Оленка, Ленусик і т.д.). Після цього м'ячик або який-небудь інший предмет передається кожному з учасників групи. Бажано, щоб кожен учасник отримав можливість назвати себе ласкаво.

3. Прийняття правил роботи

Тренер. Для того, щоб наша робота була ефективною пропоную прийняти наступні правила, яких ми будемо дотримуватися впродовж нашого заняття.

ПРАВИЛА РОБОТИ:

1. Говорити від свого імені
2. Бути доброзичливими і активними
3. «Піднята рука»
4. Один говорить - усі слухають
5. «Тут і тепер»
6. Обговорювати дію, а не особу
7. «Вільна нога»
8. Конфіденційність

Запитання до групи:

1. Чи згодні ви з правилами?
2. Чи маєте ще якісь пропозиції?

4. Інформаційне повідомлення «Що таке булінг?»

Притча.

Ця історія трапилась дуже давно у старовинному місті, де мешкав один мудрець. Слава про його мудрість розійшлася далеко за межі міста. Та жив у тому місті один чоловік, який заздрив славі мудреця. І от вирішив він придумати таке запитання, щоб мудрець не зміг на нього відповісти. Пішов чоловік на узлісся, спіймав метелика, заховав його в долонях і подумав: «Спитаю я в мудреця: скажи, о наймудріший, який метелик у мене в руках — живий чи мертвий?». Якщо він скаже «живий», я стисну долоні, і метелик помре; а якщо скаже «мертвий», я розкрию долоні, і метелик полетить. Ось тоді всі зрозуміють, хто з нас розумніший.

Так усе і сталося. Спіймавши метелика, лихий чоловік попрямував до мудреця і запитав у нього: «Який метелик у мене, о наймудріший, живий чи мертвий?». І мудрець, який і насправді був дуже розумною людиною, відповів: «Усе у твоїх руках, чоловіче».

Отже, друзі, як ви гадаєте, що мав на увазі мудрець, коли так відповів чоловікові? Учні відповідають: «Що від самої людини залежить, житиме метелик чи помре».

Але в цих мудрих словах є ще один зміст: від людини залежить, чого у світі стане більше — добра чи зла, як вона ставитиметься до інших добре чи погано.

Нам подобається, коли нас люблять, поводяться з нами чемно, звертаються до нас на ім'я, особливо на лагідне. А які відчуття у вас виникають, коли вас або когось з вашого оточення називають на прізвисько, принижують ?

Нині серед учнівської молоді надзвичайно загострилася проблема насильства, здійснюваного самими дітьми одне до одного. Останніми роками

визнано поширення в освітній практиці такого явища, як шкільний булінг. Булінг перекладається як утиск, дискримінація, цькування. Цей термін означає тривалий процес свідомого жорстокого ставлення (фізичного і психічного) з боку дитини або групи до іншої дитини або інших дітей.

Чотири головні компоненти булінгу:

- агресивна і негативна поведінка;
- здійснюється регулярно;
- відбувається у відносинах, учасники яких мають неоднакову владу;
- така поведінка є навмисною.

Перегляд відео «Булінг» <https://www.youtube.com/watch?v=wxW2l8WhYe8>

Обговорення.

5. Анкетування на виявлення булінгу в шкільному середовищі.

Тренер. Зараз я вам пропоную пройти анкетування.

Дорогий друже!

Просимо тебе відповісти на кілька запитань. Перш ніж відповісти на кожне питання, уважно прочитай всі варіанти відповідей і обведи правильну, на твій погляд, відповідь.

Стать: чоловіча   жіноча (підкресліть)

Клас _____ Вік _____

1. Ви знаєте, що таке «булінг»?

- а) так
- б) ні

2. Чи стикалися ви з ситуаціями знущання одних людей над іншими?

- а) так
- б) ні
- в) інше _____

3. Якщо так, то в якій формі:

- а) приниження
- б) образи (вербальна агресія)
- в) фізичне насильство
- г) зйомка знущання на телефон
- д) кібербулінг (загрози, знущання і приниження в Інтернеті)
- е) інше _____

4. Чи були ви самі учасником цькування, знущання?

- а) так, як спостерігач;

- б) так, як жертва;
- в) так, як агресор (той, хто є ініціатором цькування);
- г) ні, не був (була)

5. Де найчастіше зустрічається цькування?

- а) в школі;
- б) у дворі, на вулиці;
- в) в соц. мережах, в Інтернеті;
- г) інше _____

6. Хто, на ваш погляд, частіше піддається цькуванню (булінгу)?

- а) той, хто слабший і не може дати здачі;
- б) той, хто відрізняється від інших (зовні, фізично);
- в) той, хто має свою думку
- г) інше _____

7. Чи зустрічали Ви ситуації цькування школярів з боку вчителів?

- а) так, постійно
- б) так, але рідко
- в) ні, не зустрічав

8. Чи вважаєте ви, що дорослі недостатньо допомагають дітям, які є жертвами цькування?

- а) так
- б) ні
- в) не замислювався про це

9. Як ви вважаєте, чи можна уникнути цькування в школі?

- а) так, якщо вчасно помітять дорослі;
- б) так, якщо жертва змінить свою поведінку;
- в) так, якщо покарати агресора;
- г) ні, це неминуче;
- д) інше _____

10. Хто, на вашу думку, здатний припинити булінг в освітній організації?

- а) адміністрація
- б) педагогічний колектив
- в) батьки
- г) учні
- д) інше _____

Дякую за участь!

Обговорення анкетування.

6. Вправа «Поділись частинкою добра»

Запитайте кожного з дітей, яку одну добру справу вони можуть зробити сьогодні для того, хто їм небайдужий. Наголосіть, що вони мають бути цілком упевнені в тому, що обов'язково зроблять це саме сьогодні. Змоделюйте ці дії, починаючи ланцюг з доброї справи, яку зробите ви самі.

7. Рефлексія. Прощання.

Що нового ви дізналися? Де можна застосувати здобуті знання?

Керівник клубу правових знань «НОРМА» _____ *О.І. Довбуш*